Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część CXLIII.

wydana i rozesłana 31. Października 1850.

425.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 4. Paździer. 1850,

do konsystorza uniwersyteckiego we Wiedniu; do senatów akademicznych w Pradze, Gracu, Insbruku, Lwowie i Krakowie.

którem się postanawia, pod jakiemi warunkami prywatdocenci dla zawodów demonstracyjnych są przypuszczalnymi.

W skutek uczynionego przy okazyi specyalnego zapytania: pod jakiemi warunkami prywatdocenci dla zawodów demonstracyjnych są przypuszczalnymi? — widzę się spowodowanym postanowić:

1. Wykazu środków do nauczania służących, dla odczytów prywatdocentów, jako warunku ich przypuszczenia, żądać się nie powinno.

2. W prelekcyjnych katalogach i w meldunkowych książkach uczniów, mają ich odczyty, tak co do treści, jak co do objętości, dokładnie być oznaczone.

3. Oni mają prawo do wystawiania publicznie uwierzytelnionych zaświadczeń, z swych odczytów pod N. 2. dokładnie oznaczonych.

4. Prywatdocenci, nie mają przy swych odczytach żadnego jakiegokolwiekbądź prawa do używania sprawionych kosztem rządu, a zwyczajnym profesorom poleconych zbiorów i środków do nauczania służących.

Thun m. p.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

CXLIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 31. October 1850.

425.

Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 4. October 1850,

an das Universitäts Consistorium in Wien, an die akademischen Senate in Prag Gratz, Innsbruck, Lemberg und Krakau,

wodurch bestimmt wird, unter welchen Bedingungen Privatdocenten für demonstrative Fächer zulässig seien.

In Folge der bei einem speciellen Falle erhobenen Frage, unter welchen Bedingungen Privatdocenten für demonstrative Fächer zulässig seien, finde ich Folgendes zu bestimmen:

1. Der Nachweis von Lehrmitteln für die Vorträge der Privatdocenten ist als Bedingung ihrer Zulässigkeit nicht zu fordern;

2. in den Prälections-Katalogen und in den Meldungsbüchern der Studirenden sind ihre Vorträge sowohl in Beziehung auf den Inhalt, als auch den Umfang genau anzugeben;

3. sie sind zur Ausstellung von öffentlich beglaubigten Zeugnissen über ihre nach Nr. 2 genau bestimmten Vorträge berechtiget;

4. die Privatdocenten haben bei ihren Vorträgen keinen wie immer gearteten Anspruch auf Benützung der vom Staate herbeigeschafften und den ordentlichen Professoren zugewiesenen Sammlungen und Lehrmittel.

Thun *m. p.*

426.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z d. 17. Października 1850,

do panów namiestników wszystkich krajów koronnych,

którem się, w skutek Najwyższego postanowienia z dnia 8. Października 1850. rozporządza, iż c. k. akademia sztuk plastycznych we Wiedniu, władza sztuk i towarzystwem sztuk być ustaje i tylko jako wyższa szkoła sztuk nowo uorganizowana być, a przeto też i działalność dotychczasowego przepisu względem zasięgania zdania tegoż instytutu, w rzeczach sztuki lub przy publicznych pomnikach, ustać ma.

Najwyższem postanowieniem z dnia 8. Października r. b., raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, zatwierdzić, ażeby c. k. akademia sztuk plastycznych we Wiedniu w swej własności jako władza sztuk i towarzystwo sztuk zniesioną, i tylko jako wyższa szkoła sztuki uorganizowaną została.

Zaczem mają się nadane w r. 1812. tej cesarskiej akademii sztuk statuta, za zniesione uważać, a niemniej też ma, działałność danego wedle §. LV. tych statutów władzom nadwornym i krajowym zlecenia, zasięgania każdego czasu w rzeczach sztuki lub przy publicznych pomnikach, zdania tegoż zakładu, jako narodowej władzy sztuki, ustać.

Thun m. p.

427.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 18. Październ. 1850,

do krajowych władz szkolnych w Styryi, niższej Austryi, Austryi powyżej Ensy, Czechach, Tyrolu, Solnogrodzie, Pobrzeżu, i do namiestników Morawii, Szląska, Karyntyi, Krainy, Dalmacyi, Galicyi, Bukowiny i do jeneralnego gubernatora królestwa Lombardzko-Weneckiego.

którem się znosi dotychczas zwykłe zasełanie rocznych na próbę rysunków uczniów IV. klasy (niższej szkoły realnej), a zaprowadza niektóre inne postanowienia co do nauki rysunków dla tychże.

Co się tycze rocznych rysunków przez uczniów IV. klasy (niższej szkoły realnej) sporządzanych, widzę się spowodowanym rozporządzić, co następuje:

W IV. klasach (niższych szkołach realnych) ustać ma zwykłe dotychczas zasełanie rysunków na próbę, w celu osądzenia takowych; a przeto też i rysowanie takich kart na próbę, jako ostateczne wypracowanie z całego kursu szkolnego, ustać ma.

Przeciwnie zaś będzie rzeczą krajowej władzy szkolnej, doglądać nauki rysunkowej w ogólności i przy pojedynczych szkołach, zaprowadzić potrzebne zarządzenia do podwyższenia takowej.

W szczególności, będą radzcy szkolni, dla szkół ludowych ustanowieni, przy objeżdżaniach odbywać się mających, zwracać odpowiednią ważności przedmiotu uwagę, na naukę rysunków, pod względem metodycznego postępowania, jakości kart wzorowych

426.

Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 17. October 1850,

an die Herren Statthalter sämmtlicher Kronländer,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 8. October 1850 verfügt wird, dass die k. k. Akademie der bildenden Künste in Wien als Kunstbehörde und Kunstgesellschaft aufzuhören und nur als höhere Kunstschule neu zu organisiren sei, und dass es daher auch von der bisher bestandenen Vorschrift in Kunstsachen oder bei öffentlichen Denkmälern das Gutachten dieser Anstalt einzuholen, abzukommen habe.

Seine Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 8. October laufenden Jahres zu genehmigen geruht, dass die k. k. Akademie der bildenden Künste in Wien in ihrer Eigenschaft als Kunstbehörde und Kunstgesellschaft aufgehoben und nur als höhere Kunstschule neu organisirt werde.

Hiermit sind die der kaiserlichen Akademie der Künste im Jahre 1812 verliehenen Statuten als aufgehoben zu betrachten, und von der nach §. LV dieser Statuten den Hof- und Länderstellen zugegangenen Weisung in Kunstsachen oder bei öffentlichen Denkmälern das Gutachten dieser Anstalt als der Kunstbehörde der Nation jederzeit einzuholen, hat es sein Abkommen zu finden.

Thun m. p.

427.

Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 18. October 1850,

an die Landesschulbehörden von Steiermark, Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Böhmen, Tirol, Salzburg, Küstenland, und an die Statthalter von Mähren, Schlesien, Kärnthen, Krain, Dalmatien, Galizien, der Bukowina und den Generalgouverneur des lombardisch-venetianischen Königreiches,

wodurch die bisher übliche Einsendung von Jahres-Probezeichnungen der Schüler der IV. Classe (Unter-Realschule) aufgehoben und mehrere andere Bestimmungen hinsichtlich des Zeichnungsunterrichtes für dieselben angeordnet werden.

In Anschung der von den Schülern der IV. Classe (Unter-Realschule) gefertigten Jahreszeichnungen finde ich Nachstehendes anzuordnen:

Bei den IV. Classen (Unter-Realschulen) hat es von der bisher üblichen Einsendung der Probezeichnungen zur Beurtheilung derselben abzukommen; es hat sonach auch das Zeichnen dieser Probeblätter als Schlussleistung über den gesammten Schulcurs zu unterbleiben.

Dagegen wird es der Landesschulbehörde obliegen, den Zeichnungsunterricht im Allgemeinen und bei den einzelnen Schulen zu überwachen und die nöthigen Vorkehrungen zur Förderung desselben zu treffen.

Insbesondere werden die für das Volksschulwesen bestellten Schulräthe bei den vorzunehmenden Bereisungen dem Zeichnungsunterrichte bezüglich des methodischen Verfahrens, der Beschaffenheit der Vorlageblätter und Modelle, und der Fortschritte der Schüler, sowie der Zeich-

i modelów, tudzież pod względem postępów uczniów, jakoteż miejscowości dla rysunków przeznaczonych. Aby módz postęp uczniów w rysunkach należycie osądzić i zasłużoną notą oznaczyć, mają wszystkie, podczas całego kursu, tak w godzinach naukowych, jak też w skutek domowej pilności, wypracowane roboty ucznia, podług kolei czasu w osobnym okładowym arkuszu, na końcu kursu nauczycielowi rysunków być oddawane, który je w porozumieniu z dyrektorem, pod ogólne osądzenie bierze, i zgodnie z nim notę klasy udziela.

Rezultat z osądzenia rocznej czynności w zawodzie rysunków okazujący się, ma wraz z imieniem ucznia na arkuszu okładowym być zanotowany. Tak uporządkowane i oznaczone rysunki roczne, mają na dniu publicznego egzaminu, inspektorowi szkolnemu (szkolnemu naddozorcy, albo dystryktualnemu szkolnemu dozorcy) do osądzenia jakoteż obecnym przy egzaminie gościom, do dowolnego przeglądania być przedkładane, i mogą po egzaminie uczniom natychmiast być zwrócone.

Thun m. p.

428.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 18. Październ. 1850,

dotyczące postanowienia przegródkowego (należytości za przechowanie w przegródkach) w c. k. urzędach pocztowych.

Postanowiono, względem wymierzania i opłacania półkowego od przesełek poczty listowej §. 11. przepisów o taksach portoryum listowego z dnia 26. Marca 1850 *), o tyle odmienić, iż zamias tdotychczasowego przegródkowego (półkowego) po 1. kr. kon. mon. od sztuki, począwszy od 1. Stycznia 1850. za przegródkę, w której wedle życzenia stron, korespondencye dla nich nadesłane, aż do odebrania w c. k. urzędach pocztowych przechowane być winny, bez względu na liczbę nadeszłych przesełek, opłacone być ma przegródkowe w kwocie jednego złr. m. k. miesięcznie.

Bruck m. p.

429.

Rozrządzenie ministra handlu z dnia 21. Październ. 1850,

względem przydzielenia niektórych urzędów pocztowych z Peszteńskiego powiatu pocztowej dyrekcyi do onego w Preszburgu, tudzież niektórych urzędów pocztowych z powiatu dyrekcyi pocztowej Preszburgskiego, Oedenburgskiego i Wielko-Waradyńskiego, do onego w Peszcie.

Aby powiaty pocztowej dyrekcyi kraju koronnego Węgier, odpowiednio politycznej organizacyi tego kraju koronnego ustanowić, przydzielają się, począwszy od 1. Listopada t. r. Preszburgskiemu powiatowi pocztowej dyrekcyi, oba urzędy pocztowe powiatu Peszteńskiego, Kéménd i Köbölkut; Peszteńskiemu zaś powiatowi pocztowej dyrekcyi, z Preszburgskiego powiatu urzędy pocztowe Ács, Altszöny i Nesmély; z Oedenburgskiego powiatu, urzędy pocztowe Ercsén, Adony, Pentele Mártonvásár, Velencze, Stuhlweissenburg, Móor, Sár-Keresztur i Sár-Bogárd; nakoniec z powiatu Wielko-Waradyńskiego, urzędy pocztowe: Horgos, Szegedin, Szatymáz, Kistelek, Csongrad i Szentes.

Bruck m. p.

---

*) W części XLIX. Nr. 149. dziennika praw państwa.

nungslocalitäten eine der Wichtigkeit des Gegenstandes entsprechende Aufmerksamkeit zuwenden. Um den Fortgang der Schüler im Zeichnen richtig beurtheilen und mit der verdienten Note bezeichnen zu können, sind die sämmtlichen während des ganzen Curses in den Lehrstunden sowohl, als auch durch häuslichen Fleiss gefertigten Arbeiten eines Schülers nach der Zeitfolge geordnet, in einem besonderen Umschlagsbogen dem Zeichnungslehrer am Schlusse des Curses zu übergeben, welcher sie im Einverständnisse mit dem Director einer Gesammtbeurtheilung unterzieht und mit dessen Zustimmung die Classen-Note ertheilt.

Das aus der Beurtheilung der Jahresthätigkeit im Zeichnungsfache hervorgehende Ergebniss ist sammt dem Namen des Schülers mit Worten auf dem Umschlagsbogen anzumerken.

Die also geordneten und bezeichneten Jahreszeichnungen sind am öffentlichen Prüfungstage dem Schul-Inspector (Schulen-Oberaufseher oder Schul-Districtsaufseher) zur Beurtheilung, sowie den anwesenden Prüfungsgästen zur beliebigen Einsicht vorzulegen, und können nach der Prüfung den Schülern sogleich zurückgestellet werden.

Thun m. p.

428.

Erlass des Handelsministeriums vom 18. October 1850,

betreffend die Bestimmung der Fachgebühren bei den k. k. Postämtern.

Man findet sich bestimmt, in Betreff der Bemessung und Entrichtung der Fachgebühren für die Briefpostsendungen den §. 11 der Bestimmungen über die Briefportotaxen vom 26. März 1850 *) dahin abzuändern, dass statt der bisherigen Fachgebühr von 1 kr. C. M. pr. Stück vom 1. Jänner 1851 an für ein Fach, in welchem nach dem Wunsche der Parteien die für sie einlangenden Correspondenzen bis zum Abholen bei den k. k. Postämtern aufbewahrt werden sollen, ohne Rücksicht auf die Zahl der eingelangten Sendungen eine Fachgebühr mit Einem Gulden C. M. monatlich zu zahlen ist.

Bruck m. p.

429.

Erlass des Handelsministeriums vom 21. October 1850,

wegen Zuweisung mehrerer Postämter des Pesther Postdirectionsbezirkes in jenen von Pressburg, dann mehrerer Postämter des Pressburger, Oedenburger und Grosswardeiner Postdirectionsbezirkes in jenen von Pesth.

Um die Postdirectionsbezirke des Kronlandes Ungarn der politischen Eintheilung dieses Kronlandes entsprechend zu bilden, werden vom 1. November d. J. dem Pressburger Postdirectionsbezirke die beiden Postämter des Pesther Bezirkes Keménd und Köbölkut; dem Pesther Postdirectionsbezirke dagegen aus dem Pressburger Bezirke die Postämter Ács, Altszöny und Neszmély; aus dem Oedenburger Bezirke die Postämter Erszén, Adony, Pentele, Mártonvásár, Velencze, Stuhlweissenburg, Moor, Sár-Keresztur und Sár-Bogárd; endlich aus dem Grosswardeiner Bezirke die Postämter Horgos, Szegedin, Szaymaz, Kistelek, Csongrád und Szentes zugewiesen.

Bruck m. p.

(* Im Reichsgesetzblatte XLIX. Stück, Nr. 149.